YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

19 päivänä maaliskuuta 2009 *

Asiassa C-275/07,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 8.6.2007,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään G. Wilms, M. Velardo ja D. Recchia, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Italian tasavalta, asiamiehenään I. M. Braguglia, avustajanaan avvocato dello Stato G. Albenzio,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit M. Ilešič, A. Borg Barthet (esittelevä tuomari), E. Levits ja J.-J. Kasel,

julkisasiamies: V. Trstenjak,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 17.4.2008 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 11.6.2008 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio vaatii kanteellaan yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Italian tasavalta ei ole noudattanut yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 88/376/ETY, Euratom soveltamisesta 29.5.1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY, Euratom) N:o 1552/89 (EYVL L 155, s. 1) eikä etenkään sen 6 artiklan 2 kohdan a

alakohdan, sellaisena kuin se on 31.5.2000 alkaen korvattuna yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 94/728/EY, Euratom soveltamisesta 22.5.2000 annetulla neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 1150/2000 (EYVL L 130, s. 1) ja erityisesti sen 6 artiklan 3 kohdan a alakohdalla, mukaisia velvoitteitaan

– koska se on kieltäytynyt maksamasta komissiolle kaiken kaikkiaan 847,06 euron määräisiä viivästyskorkoja siitä, että tullien vienti kirjanpitoon oli viivästynyt, ja koska se on kieltäytynyt saattamasta kansallisia säännöksiä yhteisön säännöstön mukaiseksi sellaisten tullaustoimenpiteiden, joilla on yleistakuu ja jotka ovat riidattomia, kirjanpitoon viennin osalta,

– koska se on kieltäytynyt maksamasta komissiolle kaiken kaikkiaan 3 322 euron määräisiä viivästyskorkoja siitä, ettei se ollut noudattanut määräaikoja, jotka yhteisön lainsäädännössä on asetettu tullien kirjaamiselle A-kirjanpitoon, kun kyse on TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskevassa tulliyleissopimuksessa (TIR-yleissopimus), joka on allekirjoitettu Genevessä (Sveitsi) 14.11.1975 (EYVL 1978, L 252, s. 2; jäljempänä TIR-yleissopimus), tarkoitetusta passituksesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

TIR-yleissopimus

2 Italian tasavalta on TIR-yleissopimuksen osapuoli, kuten myös Euroopan yhteisö, joka hyväksyi sen 25.7.1978 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2112/78 (EYVL L

252, s. 1). Kyseinen yleissopimus tuli voimaan yhteisön osalta 20.6.1983 (EYVL L 31, s. 13).

3 TIR-yleissopimuksessa määrätään muun muassa, että TIR-menettelyn nojalla kuljetettujen tavaroiden osalta ei tule vaatia vienti- tai tuontitullien ja -verojen maksua eikä talletusta välitullitoimipaikoissa.

4 Näiden helpotusten toteuttamiseksi TIR-yleissopimuksessa vaaditaan, että tavaroiden mukana on koko kuljetuksen ajan yhdenmukaistettu asiakirja, TIR-carnet, jonka avulla toimenpiteen säännönmukaisuutta valvotaan. Yleissopimuksessa vaaditaan myös, että kuljetusten tulee tapahtua 6 artiklan määräysten mukaisesti sopimuspuolten hyväksymien yhdistysten takaamina.

5 TIR-carnet koostuu sivuista, joissa on irroteosa numero 1 ja irroteosa numero 2 niitä vastaavine kantaosineen, ja niistä ilmenevät kaikki tarvittavat tiedot, ja kultakin ylitetyltä alueelta käytetään irroteosien yksi pari. Kantaosa numero 1 annetaan kuljetuksen alkaessa lähtötullitoimipaikalle; selvittäminen tapahtuu, kun kantaosa numero 2 palautuu samalla tullialueella sijaitsevasta tullitoimipaikasta, jonka kautta tavarat poistuvat tullialueelta. Tämä menettely toistuu kultakin ylitetyltä alueelta käyttämällä tässä samassa carnet'ssa olevien irroteosien eri pareja. TIR-yleissopimusta sovellettaessa Euroopan yhteisö muodostaa yhden ja yhtenäisen tullialueen.

6 TIR-yleissopimuksen 8 artiklassa määrätään muun muassa seuraavaa:

”1. Takaajayhdistys sitoutuu maksamaan suoritettaviksi erääntyvät tuonti- tai vientitullit ja -verot mahdollisine korkoineen sen maan tullilakien ja -määräysten mukaan,

jossa väärinkäytös on havaittu TIR-kuljetuksen yhteydessä. Se on velvollinen maksamaan tällaiset määrät yhteisvastuullisesti niiden henkilöiden kanssa, jotka ovat vastuussa edellä mainituista maksuista.

2. Milloin sopimuspuolen lainsäädännössä ja määräyksissä ei määrätä tuonti- tai vientitullien ja -verojen maksamisesta edellä 1 kappaleessa tarkoitetuissa tapauksissa, takaajayhdistyksen tulee sitoutua suorittamaan samoin ehdoin tuonti- tai vientitulleja ja -veroja vastaava määrä sekä mahdolliset viivästyskorot.

– –

7. Kun tämän artiklan 1 ja 2 kappaleessa mainitut määrät erääntyvät suoritettaviksi, asianomaisten viranomaisten tulee mahdollisuuksien mukaan vaatia maksua korvausvelvolliselta henkilöltä tai henkilöiltä ennen takaajayhdistykselle esitettävää vaatimusta.”

7 TIR-yleissopimuksen 11 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Jos TIR-carnet’ta ei ole lähtöleimattu tai jos se on lähtöleimattu varauksin, ei asianomaisilla viranomaisilla ole oikeutta vaatia takaajayhdistykseltä 8 artiklan 1 ja 2 kappaleessa mainittujen määrien suorittamista, elleivät viranomaiset yhden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona ne ovat hyväksyneet TIR-carnet’n, ole kirjallisesti ilmoittaneet yhdistykselle, ettei lähtöleimausta ole suoritettu tai että se on tehty varauksin. Samaa määräystä on noudatettava, kun lähtöleimaustodistus on saatu väärällä tai petollisella tavalla, paitsi että määräaika tällöin on kaksi vuotta.

2. Edellä 8 artiklan 1 ja 2 kappaleessa tarkoitettujen maksujen suorittamista koskeva vaatimus on esitettävä takaajayhdistykselle aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona yhdistys on saanut ilmoituksen siitä, ettei carnet'ta ole lähtöleimattu tai että se on leimattu varauksin tahi että se on saatu väärällä tai petollisella tavalla, kuitenkin viimeistään kahden vuoden kuluttua mainitusta päivästä. Kuitenkin täytyy sellaisissa tapauksissa, jotka edellä mainitun kahden vuoden määräajan kuluessa tulevat oikeuskäsittelyn alaisiksi, maksuvaatimus tehdä yhden vuoden kuluessa siitä päivästä lukien, jolloin tuomioistuimen päätös on saanut lainvoiman.

3. Takaajayhdistyksellä on vaadittujen määrien suorittamista varten kolmen kuukauden määräaika siitä päivästä lukien, jolloin maksuvaatimus esitettiin. Yhdistys saa suorittamansa määrät takaisin, jos se tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla osoittaa maksuvaatimuksen jälkeisen kahden vuoden kuluessa, ettei kyseisessä kuljetuksessa ole tapahtunut väärinkäytöstä."

Yhteisön tullisäännöstö

Asetus (ETY) N:o 2913/92

8 Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1; jäljempänä tullikoodeksi) 92 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Ulkoinen passitusmenettely on päätettävä, kun tavarat ja niitä koskeva asiakirja esitetään määrätullitoimipaikassa kyseistä menettelyä koskevien säännösten mukaisesti."

9 Tullikoodeksin 204 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tuontitullivelka syntyy, kun:

a) ei täytetä jotakin velvollisuutta, joka johtuu tuontitullien alaisen tavaran väliaikaisesta varastoinnista tai sen tullimenettelyn käyttämisestä, johon tavara on asetettu, taikka

b) ei noudateta jotakin edellytystä, joka koskee tavaran asettamista mainittuun menettelyyn taikka alennetun tuontitullin tai tullittomuuden soveltamista tavaraan sen tietyn käyttötarkoituksen perusteella,

muissa kuin 203 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa, jollei todeta, etteivät nämä laiminlyönnit tosiasiallisesti vaikuta väliaikaisen varastoinnin tai kyseisen tullimenettelyn oikeaan toimintaan.

2. Tullivelka syntyy joko sinä ajankohtana, jona velvollisuutta, jonka täyttämättä jättämisestä tullivelka syntyy, ei enää täytetä, tai sinä ajankohtana, jona tavara on asetettu kyseiseen tullimenettelyyn, jos myöhemmin todetaan, ettei jokin edellytys, joka on koskenut tavaroiden asettamista tähän menettelyyn taikka alennetun tuontitullin tai tullittomuuden soveltamista tavaran tietyn käyttötarkoituksen perusteella, tosiasiallisesti ole täyttynyt.

3. Velallisena on henkilö, joka tapauksen mukaan on velvollinen joko täyttämään velvollisuudet, jotka johtuvat tuontitullien alaisen tavaran väliaikaisesta varastoinnista taikka sen tullimenettelyn käyttämisestä, johon tavara on asetettu, tai täyttämään tavaran tähän menettelyyn asettamista koskevat edellytykset.”

10 Tullikoodeksin 217 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tulliviranomaisten on laskettava jokainen tullivelasta johtuva tuonti- tai vientitullien määrä, jäljempänä ’tullien määrä’, heti, kun niillä on käytettävissään tarvittavat tiedot, ja kirjattava nämä määrät tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle (tileihin kirjaaminen).”

11 Tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tullien määrä on aiheellisella tavalla annettava velalliselle tiedoksi heti, kun se on kirjattu tileihin.”

Asetus (ETY) N:o 2454/93

12 Tietyistä yhteisön tullikoodekseista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o

2454/93 (EYVL L 253, s. 1; jäljempänä soveltamisasetus) 348 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Lähtötoimipaikan on vastaanotettava ja kirjattava T1-ilmoitus, asetettava määräaika, jonka kuluessa tavarat on esitettävä määrätoimipaikassa, ja toteutettava tarpeellisina pitämänsä tunnistamistoimenpiteet.

2. Lähtötoimipaikan on tehtävä vastaavat merkinnät T1-asiakirjaan, säilytettävä sille tarkoitettu kappale ja annettava muut kappaleet passituksesta vastaavalle tai tämän edustajalle.”

13 Tämän asetuksen 356 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tavarat ja T1-asiakirja on esitettävä määrätoimipaikassa.

2. Määrätoimipaikan on merkittävä suoritetut tarkastukset T1-asiakirjaan, lähetettävä yksi kappale viipymättä lähtötoimipaikkaan ja säilytettävä toinen kappale.

_ _”

14 Soveltamisasetuksen 379 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos lähetystä ei ole esitetty määrätoimipaikassa ja jos rikkomuksen tai säännönvastaisuuden tapahtumapaikkaa ei voida todeta, lähtötoimipaikan on ilmoitettava siitä passituksesta vastaavalle viipymättä ja viimeistään yhdentoista kuukauden kuluttua yhteisön passitusilmoituksen kirjaamispäivästä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetussa tiedonannossa on mainittava erityisesti määräaika, jonka kuluessa todiste passituksen säännönmukaisuudesta tai rikkomuksen taikka säännönvastaisuuden tosiasiallisesta tapahtumapaikasta voidaan esittää lähtötoimipaikassa tulliviranomaisten hyväksymällä tavalla. Tämän määräajan on oltava kolme kuukautta 1 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen tekopäivästä. Jos asianmukaisia todisteita ei ole esitetty tämän määräajan kuluessa, toimivaltaisen jäsenvaltion on kannettava jälkikäteen kyseiset tullit ja muut maksut. Jos tämä jäsenvaltio ei ole se, jossa lähtötoimipaikka on, tämän toimipaikan on ilmoitettava asiasta viipymättä kyseiselle jäsenvaltiolle.”

15 Soveltamisasetuksen 454 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tätä artiklaa sovelletaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta TIR-yleissopimuksen ja ATA-yleissopimuksen erityisten, takaajayhdistysten vastuuta TIR-carnet’ta tai ATA-carnet’a käytettäessä koskevien säännösten soveltamista.

2. Jos TIR-carnet’lla suoritettavan kuljetuksen tai ATA-carnet’lla suoritettavan passituksen aikana tai johdosta todetaan, että tietyssä jäsenvaltiossa on tapahtunut rikkomus tai säännönvastaisuus, tämän jäsenvaltion on perittävä takaisin mahdollisesti kannettavat tullit ja muut maksut yhteisön tai kansallisten säännösten mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta rangaistussäännösten soveltamista.

3. Jollei ole mahdollista määrittää aluetta, jolla rikkomus tai säännönvastaisuus on tapahtunut, sitä on pidettävä siinä jäsenvaltiossa tapahtuneena, jossa se on todettu, jollei 455 artiklan 1 kohdassa säädetyssä määräajassa esitetä tulliviranomaisten hyväksymällä tavalla todisteita toiminnon säännönmukaisesta suorittamisesta tai paikasta, jossa rikkomus taikka säännönvastaisuus on tosiasiallisesti tapahtunut.

– –

Jäsenvaltioiden tullihallintojen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet rikkomusten tai säännönvastaisuuksien torjumiseksi ja tehokkaiden seuraamusten määräämiseksi niistä.”

16 Tämän asetuksen 455 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos TIR-carnet’lla suoritettavan kuljetuksen tai ATA-carnet’lla suoritettavan passituksen aikana tai johdosta todetaan, että rikkomus tai säännönvastaisuus on tapahtunut, tulliviranomaisten on ilmoitettava siitä TIR-carnet’n tai ATA-carnet’n haltijalle ja takaajayhdistykselle, tapauksen mukaan, TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kohdassa tai ATA-yleissopimuksen 6 artiklan 4 kohdassa määrätyssä määräajassa.

2. Todiste TIR-carnet’lla tai ATA-carnet’lla suoritettavan toiminnon 454 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta säännönmukaisuudesta on esitettävä tapauksen mukaan TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kohdassa tai ATA-yleissopimuksen 7 artiklan 1 ja 2 kohdassa määrätyssä määräajassa.”

Yhteisöjen omia varoja koskeva järjestelmä

17 Euroopan yhteisöjen omista varoista 24.6.1988 tehdyn neuvoston päätöksen 88/376/ETY, Euratom (EYVL L 185, s. 24; jäljempänä päätös 88/376), joka on korvattu 1.1.1995 lukien Euroopan yhteisöjen omista varoista 31.10.1994 tehdyllä neuvoston päätöksellä 94/728/EY, Euratom (EYVL L 293, s. 9; jäljempänä päätös 94/728), 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Omat varat annetaan yhteisöille niiden talousarvion rahoittamiseksi seuraavissa artikloissa vahvistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

Yhteisöjen talousarvio rahoitetaan kokonaisuudessaan yhteisöjen omilla varoilla sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita tuloja.”

18 Päätösten 88/376 ja 94/728 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan yhteisöjen talousarvioon otettavia omia varoja ovat tulot, jotka kertyvät

”yhteisestä tullitariffista ja muista tulleista kertyvistä maksuista, jotka yhteisöjen toimielimet ovat vahvistaneet tai vahvistavat muiden kuin jäsenvaltioiden kanssa käytävälle kaupalle, sekä Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden tullimaksuista”.

19 Päätösten 88/376 ja 94/728 8 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on perittävä 2 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetut yhteisön omat varat kansallisten lakiensa, asetustensa ja hallinnollisten määräystensä mukaisesti, jotka on tarvittaessa mukautettu yhteisön sääntelemien edellytysten mukaisesti. Komissio tarkastelee säännöllisesti jäsenvaltioiden sille tiedoksi toimittamia kansallisia säännöksiä ja määräyksiä, toimittaa jäsenvaltioille mukautukset, joita se pitää tarpeellisina kansallisten säännösten ja määräysten yhdenmukaisuuden varmistamiseksi yhteisön sääntelyjen kanssa, ja antaa budjettivallan käyttäjälle kertomuksen. Jäsenvaltioiden on annettava 2 artiklan 1 kohdan a–d alakohdassa määrätyt varat komission käyttöön.”

20 Asetuksen N:o 1552/89 johdanto-osan 2, 8 ja 13 perustelukappaleessa, jotka ovat samankaltaiset kuin asetuksen N:o 1150/2000 2, 15 ja 21 perustelukappale, todetaan seuraavaa:

”2) päätöksen 88/376/ETY, Euratom 2 artiklassa tarkoitettujen omien varojen on oltava yhteisön käytössä mahdollisimman hyvien edellytyksien vallitessa, ja tätä varten on syytä vahvistaa yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaisesti jäsenvaltioiden on asetettava yhteisöille annetut omat varat komission käyttöön,

– –

8) omien varojen käyttöön asettaminen on toteutettava hyvittämällä maksettaviksi kuuluvat määrät tilille, joka on avattu tätä tarkoitusta varten komission nimissä kunkin jäsenvaltion valtionkassaan tai kyseisen jäsenvaltion nimeämään rahoituslaitokseen; jotta varojen siirrot rajoitettaisiin siihen, mikä on tarpeellista

talousarvion toteuttamiseksi, yhteisön on tehtävä vain komission käteisvaratarpeen kattamiseksi tarkoitettuja nostoja edellä tarkoitetuilta tileiltä,

– –

13) jäsenvaltioiden ja komission välinen tiivis yhteistyö on omiaan helpottamaan tämän asetuksen asianmukaista soveltamista”.

21 Asetusten N:o 1552/89 ja N:o 1150/2000 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”[Päätösten 88/376 ja 94/728] mukaiset yhteisöjen omat varat, jäljempänä ’omat varat’, asetetaan komission käyttöön ja ne tarkastetaan siten kuin tässä asetuksessa säädetään, sanotun kuitenkaan rajoittamatta arvonlisäverosta kertyvien omien varojen kannon lopullisesta yhdenmukaisesta menettelystä 29 päivänä toukokuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY, Euratom) N:o 1553/89 [(EYVL L 155, s. 9)] ja [markkinahintaisen bruttokansantuotteen muodostamisen yhdenmukaistamisesta 13.2.1989 annetun] direktiivin 89/130/ETY, Euratom [(EYVL L 49, s. 26)] soveltamista.”

22 Asetuksen N:o 1552/89 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tätä asetusta sovellettaessa katsotaan, että [yhteisön oikeus päätöksen 88/376/ETY, Euratom 2 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuihin omiin varoihin] on todettu, kun jäsenvaltion toimivaltainen yksikkö on toimittanut maksuvelvolliselle

tiedon hänen maksettavakseen kuuluvasta määrästä. Tiedonanto tehdään, kun velallinen tunnetaan ja kun toimivaltaiset hallintoviranomaiset voivat kaikkia asiaa koskevia yhteisön säännöksiä ja määräyksiä noudattaen laskea maksun määrän.

2. Kun tiedonantoon on tehtävä oikaisu, sovelletaan 1 kohtaa.” *

23 Tätä säännöstä on muutettu 14.7.1996 lähtien 8.7.1996 annetulla neuvoston asetuksella (Euratom, EY) N:o 1355/96 (EYVL L 175, s. 3), jonka sisältö on otettu asetuksen N:o 1150/2000 2 artiklaan, jossa säädetään seuraavaa:

”1. Tätä asetusta sovellettaessa [yhteisöjen oikeutta päätöksen 94/728/EY, Euratom 2 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuihin omiin varoihin] pidetään todettuna, kun tullilainsäädännössä säädetyt edellytykset maksun määrän merkitsemisestä kirjanpitoon ja sen tiedoksiannosta maksuvelvolliselle on täytetty.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun toteamisen päivämäärä on tullilainsäädännössä säädetyn kirjanpitoon merkitsemisen päivämäärä.

– –

4. Kun tiedonantoon on tehtävä oikaisu, sovelletaan 1 kohtaa.” *

* Lainausta on korjattu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska asetuksen suomenkielinen versio on virheellinen.
* Lainausta on korjattu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska asetuksen suomenkielinen versio on virheellinen.

24 Asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan a alakohdassa (joista on tullut asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklan 1 kohta ja 3 kohdan a alakohta) säädetään seuraavaa:

”1. Omia varoja koskeva kirjanpito hoidetaan kunkin jäsenvaltion valtiovarainhallinnossa tai kunkin jäsenvaltion nimeämässä laitoksessa, ja se jaotellaan varojen luonteen mukaisesti.

2. a) [Oikeudet], jotka on todettu 2 artiklan mukaisesti, otetaan [yleisesti A-kirjanpidoksi kutsuttuun] kirjanpitoon viimeistään [oikeuden] toteamiskuuta seuraavan toisen kuukauden 19 päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä, jollei tämän kohdan b alakohdasta muuta johdu.” *

25 Asetusten N:o 1552/89 ja N:o 1150/2000 8 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Todettujen [oikeuksien] määrään lisätään tai siitä vähennetään [asetuksen N:o 1552/89 2 artiklan 2 kohdan ja asetuksen N:o 1150/2000 2 artiklan 4 kohdan] mukaisesti tehdyt oikaisut. Ne otetaan kyseisten oikaisujen päiväystä vastaaviin [asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan ja asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdan] mukaisiin kirjanpitoihin sekä [asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan 3 kohdan eli asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklan 4 kohdan] mukaisiin katsauksiin, jotka vastaavat kyseessä olevien oikaisujen päivämääriä.

Oikaisuista tehdään erityinen maininta, kun ne liittyvät petollisiin menettelyihin ja väärinkäytöksiin, joista on jo toimitettu tieto komissiolle.”

* Lainausta on korjattu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska asetuksen suomenkielinen versio on virheellinen.

26 Asetusten N:o 1552/89 ja N:o 1150/2000 9 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kunkin jäsenvaltion on hyvitettävä omat varat 10 artiklassa määriteltyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti tilille, joka on avattu tätä tarkoitusta varten komission nimissä kyseisen jäsenvaltion valtiovarainhallinnossa tai sen nimeämässä laitoksessa.”

27 Asetusten N:o 1552/89 ja N:o 1150/2000 10 artiklan 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Sen jälkeen, kun [päätöksen 88/376 ja päätöksen 94/728] 2 artiklan 1 kohdan a ja b kohdassa tarkoitetuista omista varoista on vähennetty kymmenen prosenttia perimiskuluihin [näiden päätösten] 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti, ne tuloutetaan viimeistään sitä kuukautta, jona [oikeus] on 2 artiklan mukaisesti todettu, seuraavan toisen kuukauden 19 päivää seuraavana ensimmäisenä työpäivänä. – –”

28 Asetusten N:o 1552/89 ja N:o 1150/2000 11 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Asianomaisen jäsenvaltion on maksettava kaikista 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle tilille tehtävien tuloutusten viivästyksistä korkoa, jonka korkokanta on kyseisen jäsenvaltion rahamarkkinoilla eräpäivänä lyhyen aikavälin rahoitukseen sovellettava korkokanta kahdella pisteellä korotettuna. Korkokantaan lisätään 0,25 pistettä kutakin viivästyskuukautta kohden. Korotettua korkokantaa sovelletaan koko viivästyksen ajalta.”

29 Asetusten N:o 1552/89 ja N:o 1150/2000 12 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Komissiolla on käytössään 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle tilille hyvitetyt summat siinä laajuudessa kuin tämä on tarpeen talousarvion toteuttamisesta aiheutuvien komission käteisvaratarpeiden kattamiseksi.”

30 Asetusten N:o 1552/89 ja N:o 1150/2000 17 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 artiklan mukaisesti todettuja [oikeuksia] vastaavat määrät asetetaan komission käytettäviksi tämän asetuksen mukaisesti.

2. Jäsenvaltiot saavat vapautuksen todettuja [oikeuksia] vastaavien määrien asettamisesta komission käyttöön ainoastaan, jollei perintää ole voitu toteuttaa ylivoimaisen esteen vuoksi. Lisäksi jäsenvaltioiden ei tarvitse asettaa kyseisiä määriä komission käytettäviksi yksittäistapauksissa, kun kaikkien kyseessä olevaan tapaukseen liittyvien asianmukaisten tietojen tarkemmassa tarkastuksessa osoittautuu, että jäsenvaltioista riippumattomista syistä on täysin mahdotonta toteuttaa perintää. – –”

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely nro 2003/2241

31 Perinteisiä omia varoja koskevassa tarkastuksessa, joka suoritettiin huhtikuussa 1994, komissio katsoi, että tietyissä yhteisön passitustapauksissa Italian tasavalta ei soveltamisasetuksen 379 artiklan vastaisesti ollut ryhtynyt tullien kantamismenettelyyn määräajassa.

32 Komissio pyysi 15.6.2001 päivätyllä kirjeellä asetuksen N:o 1150/2000 11 artiklan mukaisesti Italian tasavaltaa maksamaan 31 564 893 Italian liiraa (ITL) viivästyskorkoina, jotka liittyivät säännönvastaisina pidettyihin passitusasiakirjoihin.

33 Italian tasavallan suorittaman tutkimuksen päätteeksi todettiin, että 201 passitusasiakirjasta, joita pidettiin selvittämättöminä, 11 oli todellisuudessa tarkastettu, vaikka määrätoimipaikka oli antanut ne tiedoksi säädetyn määräajan päätyttyä. Näin ollen tämä jäsenvaltio ilmoitti 31.7.2001 päivätyllä kirjeellä, että se oli valmis huolehtimaan viivästyskoroista, jotka liittyivät selvittämättä jääneisiin passitusasiakirjoihin, mutta että se kiisti komission sen vaatimuksen laillisuuden, joka koski myöhässä tarkastettuja asiakirjoja.

34 Tältä osin Italian tasavalta totesi, että mitään tullivelkaa ei ollut tullikoodeksin 204 artiklan nojalla syntynyt, koska passitusasiakirjat on esitetty ajoissa määrätullitoimipaikassa. Näin ollen maksettavaksi tulevaa viivästyskorkoa ei ollut.

35 Sitten komissio totesi toisen tapauksen, jossa selvittäminen oli tehty myöhässä, minkä johdosta se muutti niiden viivästyskorkojen kokonaismäärää, joita se vaati Italian tasavaltaa maksamaan.

36 Koska komissio oli kiistänyt Italian tasavallan väitteet ja tämä oli vahvistanut kieltäytyvänsä maksamasta mainittuja korkoja, komissio esitti 3.2.2004 Italian tasavallalle virallisen huomautuksen, jossa se muistutti väitteistään ja hylkäsi tämän jäsenvaltion esittämät perustelut.

37 Koska Italian tasavalta pysyi kannassaan 8.6.2004 päivätyssä vastauksessaan, komissio osoitti sille 5.7.2005 perustellun lausunnon, jossa se kehotti sitä toteuttamaan tämän perustellun lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa lausunnon vastaanottamisesta.

38 Vastauksena mainittuun perusteltuun lausuntoon tämä jäsenvaltio vahvisti uudelleen kantansa ja ilmoitti, että se katsoi, että kysymys oli asianmukaista ratkaista jättämällä se yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely nro 2006/2266

39 Italian tasavallan Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuimelle 27.1.1999 osoittaman kirjeen perusteella komissio yksilöi neljä sellaista yhteisön passitusta, joihin sovelletaan TIR-yleissopimusta, joille oli yleistakuu, jotka olivat riidattomia ja joiden osalta komissio katsoi, että selvittäminen oli suoritettu asetuksessa N:o 1552/89 säädetyn määräajan päätyttyä.

40 Näin ollen komissio vaati Italian tasavaltaa maksamaan viivästyskorkoa ajalta, joka alkaa siitä hetkestä, kun omat varat olisi pitänyt asettaa komission käyttöön, ja päättyy päivänä, jona tämä jäsenvaltio olisi voinut tehdä vastaavan oikaisun sen johdosta, että velalliselle tehtyä ilmoitusta oli oikaistu.

41 Samalla tavoin kuin jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta menettelystä nro 2003/2241 on esitetty, Italian tasavalta kieltäytyi maksamasta mainittuja viivästyskorkoja. Se väitti, että koska tullivelkaa ja näin ollen päävelvoitetta ei ole, viivästyskorkojen maksaminen olisi aiheettomasti muuttanut näiden korkojen oikeudellista luonnetta rinnastamalla ne seuraamukseen, joka liittyy asetuksessa N:o 1552/89 säädettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi kyseisessä asetuksessa asetettujen määräaikojen muodolliseen noudattamatta jättämiseen.

42 Komissio osoitti 4.7.2006 Italian tasavallalle virallisen huomautuksen, jossa se vaati sitä maksamaan määrältään 3 322 euron viivästyskorot.

43 Koska tämä jäsenvaltio ei esittänyt huomautuksia komissiolle määräajassa, komissio antoi 12.10.2006 perustellun lausunnon, johon Italian tasavalta vastasi 12.12.2006 päivätyllä kirjeellä. Italian tasavalta katsoi, että oli aiheellista saattaa kysymys yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistavaksi yhdessä sen asian kanssa, jota jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely nro 2003/2241 koski.

44 Näin ollen komissio päätti nostaa nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

Kanne

Asianosaisten lausumat

45 Komissio väittää, että asetuksen N:o 1552/89 11 artiklaa on rikottu sekä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä nro 2003/2241 että jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä nro 2006/2266.

46 Rikkomusmenettelystä nro 2003/2241 komissio esittää aluksi, että koska lähtötullitoimipaikka ei ole saanut todistetta tullaustoimenpiteen päättämisestä soveltamisasetuksen 379 artiklassa tarkoitetun ajan päättyessä, kyseistä toimenpidettä on pidettävä säännönvastaisena ja niinpä sen seurauksena on syntynyt tullivelka. Lähtötullitoimipaikalla on avainrooli yhteisön varojen toteamisessa, kuten myös niiden asettamisessa käyttöön, joten niiden velvoitteiden, joita jäsenvaltioilla on soveltamisasetuksen 379 artiklan nojalla, kumoamiseksi taannehtivasti ei voida vedota siihen seikkaan, että määrätullitoimipaikka on ilmoittanut myöhässä tavaroiden säännönmukaisesta saapumisesta.

47 Komissio väittää, että yhteisön säännöstössä asetetut määräajat ovat lopullisia tämän säännöstön sen tavoitteen mukaisesti, jona on tullivelan kantamista koskevien säännösten yhdenmukainen soveltaminen kyseessä olevien varojen nopean käyttöön asettamisen turvaamiseksi. Toimivaltaisen jäsenvaltion on todettava omat varat, vaikka se kiistäisi niiden perusteen, sillä muuten se loukkaa yhteisöjen taloudellisen tasapainon periaatetta.

48 Komissio päättelee tästä, että jos soveltamisasetuksen 379 artiklassa säädetyt määräajat ovat päättyneet, eikä todistetta passituksen säännönmukaisuudesta ole esitetty, toimivaltaisen jäsenvaltion on asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan mukaisesti kirjattava

viipymättä tullit, jotka ovat riidattomia ja jotka takuu kattaa, A-kirjanpitoon ja siis asetettava ne komission käytettäväksi kyseisen asetuksen 10 artiklan mukaisesti.

49 Komissio vetoaa sitten asetuksen N:o 1552/89 11 artiklan sanamuotoon ja väittää, että kyseessä olevan jäsenvaltion korkojen maksamista koskeva velvollisuus perustuu siihen, että mainittujen tullien tuloutuksia ei ole tehty tai ne on tehty myöhässä, eikä se riipu mistään edellytyksestä.

50 Italian tasavallan siitä väitteestä, jonka mukaan kyseisiin toimenpiteisiin liittyviä viivästyskorkoja ei olisi maksettava sillä perusteella, että tämä tullivelka ei ole missään vaiheessa syntynyt, komissio esittää aluksi, että soveltamisasetuksen 379 artikla osoittaa täsmälleen päinvastaista eli sitä, että tullivelan syntyminen voidaan yhdistää kahteen rakenteelliseen edellytykseen, joista säädetään tässä säännöksessä, eli joko säännönvastaiseen tullitoimenpiteeseen tai siihen, että maksuvelvollinen ei ole esittänyt todistetta tällaisen toimenpiteen säännönmukaisuudesta.

51 Komissio väittää sitten, että asetuksen N:o 1552/89 11 artiklassa tarkoitetut viivästyskorot eivät ole maksuvelvollisen maksettavaksi tullien viivästyneen maksun johdosta tulevia korkoja vaan viivästyskorkoja, jotka jäsenvaltion on maksettava suoraan sillä perusteella, että tullivelkaa ei ole kirjattu tai että se on kirjattu liian myöhään. Tästä syystä jäsenvaltion jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen on tapahtunut sillä hetkellä, kun kirjanpitoon ottaminen on laiminlyöty, ja tältä osin on komission mukaan merkityksetöntä, voidaanko tulleja koskeva varallisuusoikeudellinen vaatimus myöhemmin kohdistaa maksuvelvolliseen.

52 Lisäksi komissio kiistää väitteen, jonka mukaan sillä, että viivästyskorkojen maksamista vaaditaan, vaikka myöhässä tehdyn selvittämisen päätteeksi passitustoimenpiteet osoittautuvat säännönmukaisiksi, annettaisiin näille viivästyskoroille seuraamusluonne. Tältä osin se väittää, että mainitut korot ovat seurausta pelkästään siitä, että yhteisön säännöstössä säädettyjä velvoitteita ei ole noudatettu, eikä ole välttämätöntä, että varallisuusvahinkoa on tosiasiassa aiheutunut.

53 Rikkomusmenettelyn nro 2006/2266 yhteydessä komissio väittää, että TIR-yleissopimuksen 11 artiklassa määrätyn määräajan päätyttyä tavaroiden lähtötullitoimipaikan olisi pitänyt kantaa tullit.

54 On näet niin, että jos lähtötullitoimipaikka ei saanut todisteita kyseessä olevien toimenpiteiden selvittämisestä 15 kuukauden kuluessa siitä, kun kyseinen toimipaikka oli hyväksynyt TIR-carnet'n, kyseiset passitukset on todettava säännönvastaisiksi, ja niinpä tullivelka syntyy.

55 Komissio lisää, että tässä tapauksessa jäsenvaltion on todettava yhteisöjen oikeus omiin varoihin asetuksen N:o 1552/89 2 artiklan mukaisesti heti, kun toimivaltaiset hallintoviranomaiset voivat laskea tullivelkaan perustuvan maksun määrän ja määrittää velallisen. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan oletuksena on, että tavaroiden lähtövaltion viranomaisilla on toimivalta tullivelan kantamisessa.

56 Komissio päättelee tästä, että esillä olevassa asiassa riitautetuissa tapauksissa Italian tasavallan olisi pitänyt todeta oikeus omiin varoihin ja kirjata se A-kirjanpitoon viimeistään oikeuden toteamiskuuta seuraavan toisen kuukauden 19 päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä. Se lisää, että tämän jäsenvaltion olisi pitänyt lisäksi ryhtyä kantamiseen TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 2 kappaleen nojalla, jotta omat varat asetettaisiin nopeasti ja tehokkaasti komission käyttöön.

57 Näin ollen komissio vaatii, että sille maksetaan edellä mainituissa kahdessa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä korot, joita sovelletaan ajalta, joka alkaa siitä hetkestä, kun omat varat olisi pitänyt asettaa sen käyttöön, ja päättyy päivänä, jona Italian tasavalta olisi voinut tehdä vastaavan oikaisun sen johdosta, että velalliselle annettua ilmoitusta oli oikaistu, asetuksen N:o 1552/89 8 artiklan mukaisesti.

58 Sen jälkeen, kun Italian tasavalta on muistuttanut soveltamisasetuksen 379 artiklan sanamuodosta, se korostaa, että kyseessä olevien passitustoimenpiteiden säännönmukaisuutta ei ole kyseenalaistettu ja että todiste niiden säännönmukaisuudesta on annettu ajoissa, joten ei voi olla kysymys yhteisölle maksettavien tullien kantamisen viivästymisestä. Mainittu jäsenvaltio päättelee tästä, että viivästyskorkojen maksamista koskevan velvollisuuden edellytykset, joista säädetään asetuksen N:o 1150/2000 11 artiklassa, eivät täyty, sillä tässä artiklassa viitataan ”kaikkiin – – tilille tehtävien tuloutusten viivästyksiin”, kun taas esillä olevassa asiassa mitään tuloutusta ei tarvinnut toteuttaa.

59 Italian tasavalta esittää myös, että yhteisölle ei ole aiheutunut mitään vahinkoa, koska kannettavia yhteisön varoja ei ole ollut, sillä Italian mukaan passitustoimenpiteet on toteutettu säännönmukaisesti. Tältä osin se toteaa, että kysymys on siitä, voiko viivästyskorkoja koskevaa sivuvelvoitetta olla, kun päävelvoitetta ei ole.

60 Lisäksi tämä jäsenvaltio esittää, että toimivaltaista hallintoviranomaista ei voida moittia tullien kantamisen viivästymisestä ja että se, että toimenpiteiden tosiasiallisesta selvittämisestä on ilmoitettu yhteisön elimille myöhässä, johtuu siitä, että määrätoimipaikat ovat toimittaneet tiedon myöhässä.

61 Mainittu jäsenvaltio toteaa lisäksi, että kyseisenä aikana vallinneet olosuhteet eli vaikeudet, jotka oli kohdattu yhteisön passitusjärjestelmän toiminnassa sen johdosta, että Euroopan unioni oli laajentunut eräisiin EFTAn jäsenvaltioihin, ovat aiheuttaneet yleisen viivästyksen ”5. kappaleiden” lähettämisessä. Tässä yhteydessä yhteisön lähtötullitoimipaikat olivat katsoneet, että kun seikkoja, joiden perusteella oli mahdollista olettaa, että säännönvastaisuus oli tapahtunut, ei ollut, oli johdonmukaista, että maksujen kantamiseen ei ryhdytty välittömästi sen välttämiseksi, että tällaiset summat jouduttaisiin palauttamaan, jos todettaisiin, että toimenpide oli säännönmukainen ja että viivästys olisi johtunut, kuten Italian mukaan esillä olevassa asiassa, pelkästään hallinnollisesta virheestä.

62 Lopuksi Italian tasavalta väittää, että sillä, että viivästyskorkojen maksamista vaaditaan tällaisessa tapauksessa, annettaisiin näille koroille seuraamusluonne, jota niillä ei voi olla.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

63 Komissio väittää, että Italian tasavalta ei ole noudattanut asetuksen N:o 1552/89 eikä etenkään sen 6 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisia velvoitteitaan. Komissio moittii tätä jäsenvaltiota erityisesti siitä, että tämä jäsenvaltio on kieltäytynyt maksamasta komissiolle viivästyskorkoja yhtäältä siitä, että yhteisön passituksesta johtuvien tullien vienti kirjanpitoon oli viivästynyt, ja toisaalta siitä, ettei tämä jäsenvaltio ollut noudattanut määräaikoja, jotka yhteisön lainsäädännössä on asetettu tullien kirjaamiselle A-kirjanpitoon, kun kyse on TIR-yleissopimuksessa tarkoitetusta passituksesta.

64 Asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden on hoidettava omia varoja koskeva kirjanpito valtiovarainhallinnossa tai kunkin jäsenvaltion nimeämässä laitoksessa. Saman artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on otettava kirjanpitoon oikeudet, ”jotka on todettu [saman asetuksen] 2 artiklan mukaisesti”, viimeistään oikeuden toteamiskuuta seuraavan toisen kuukauden 19 päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä.

65 Asetuksen N:o 1552/89 2 artiklan mukaan yhteisöjen oikeus omiin varoihin on todettu, kun jäsenvaltion toimivaltainen yksikkö on toimittanut maksuvelvolliselle tiedon hänen maksettavakseen kuuluvasta määrästä. Tiedonanto maksuvelvolliselle on tehtävä heti, kun toimivaltaiset tulliviranomaiset voivat laskea tullivelasta aiheutuvien maksujen määrän ja määrittää velallisen (asia C-392/02, komissio v. Tanska, tuomio 15.11.2005, Kok., s. I-9811, 61 kohta).

66 Asetuksen N:o 1552/89 11 artiklan mukaan asianomaisen jäsenvaltion on maksettava kaikista 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille tilille tehtävien tuloutusten viivästyksistä korkoa koko viivästysajalta. Nämä korot on maksettava, johtuipa varojen komission tilille siirtämisen viivästyminen mistä tahansa (ks. asia C-460/01, komissio v. Alankomaat, tuomio 14.4.2005, Kok., s. I-2613, 91 kohta).

67 Näin ollen on tutkittava, oliko Italian tasavallalla velvollisuus todeta yhteisöjen oikeutta omiin varoihin ja ottaa se asetuksen N:o 1552/89 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun kirjanpitoon, ja jos asia on näin, onko sillä velvollisuus maksaa tämän asetuksen 11 artiklan nojalla viivästyskorkoja.

Yhteisöjen oikeus omiin varoihin

68 Yhteisön ulkoisessa passituksessa tulliviranomaiset voivat laskea tullin määrän ja määrittää velallisen viimeistään soveltamisasetuksen 379 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kolmen kuukauden määräajan umpeuduttua eli viimeistään neljäntoista kuukauden kuluttua yhteisön passitusilmoituksen kirjaamispäivästä (ks. em. asia komissio v. Alankomaat, tuomion 71 kohta). Näin ollen yhteisöjen oikeus omiin varoihin on todettava viimeistään tänä päivänä.

69 Tavaroiden, joiden mukana on TIR-carnet, kansainvälisessä kuljetuksessa TIR-yleissopimuksen 11 artiklasta ilmenee, että asia on näin viimeistään kolmen vuoden määräajan päättyessä siitä päivästä, jona nämä viranomaiset ovat hyväksyneet TIR-carnet'n.

70 Esillä olevassa asiassa on sekä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn nro 2003/2241 että jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn nro 2006/2266 osalta riidatonta, että lähetykset on esitetty ajoissa määrätoimipaikassa, vaikka määrätoimipaikka ei kuitenkaan ole välittömästi lähettänyt lähtötoimipaikkaan asiakirjoja, jotka todistavat toimenpiteiden säännönmukaisuuden.

71 Soveltamisasetuksen 379 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jos ”lähetystä ei ole esitetty määrätoimipaikassa”, lähtötoimipaikan on ilmoitettava siitä passituksesta vastaavalle, kun taas soveltamisasetuksen 455 artiklan 1 kohdassa säädetään ja TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 kappaleessa määrätään, että jos TIR-carnet’ta ei ole lähtöleimattu, tulliviranomaisten on ilmoitettava siitä TIR-carnet’n haltijalle.

72 Italian tasavalta päättelee tästä, että mitään tullivelkaa ei synny, joten kysymys ei voi olla yhteisölle maksettavien tullien kantamisen viivästymisestä.

73 Tämä väite on hylättävä.

74 On palautettava mieleen yhtäältä, että soveltamisasetuksen 356 artiklassa säädetään, että kun tavarat on esitetty määrätoimipaikassa, tämän toimipaikan on ”lähetettävä yksi kappale [T1-asiakirjaa] viipymättä lähtötoimipaikkaan”.

75 Toisaalta on palautettava mieleen, että lähtötoimipaikan tehtävänä on ilmoittaa passituksesta vastaavalle passitustoimenpiteen säännönvastaisuudesta soveltamisasetuksen 379 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

76 Tästä seuraa, että kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 66 kohdassa, tätä säännöstä on tulkittava lähtötoimipaikan näkökulmasta eli siten, että jos tälle toimipaikalle ei ole ilmoitettu siitä, että tavara on esitetty määrätoimipaikassa sen määräajan päättyessä, jonka lähtötoimipaikka on asettanut soveltamisasetuksen 348 artiklan 1 kohdan mukaisesti, lähtötoimipaikan on katsottava, että tavaraa ei ole esitetty määrätoimipaikassa.

77 Soveltamisasetuksen 379 artiklan 1 kohdan muun tulkinnan seurauksena tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely, jossa osoitetaan passituksen säännönmukaisuus, menettäisi kokonaan merkityksensä.

78 Edellä esitetystä seuraa, että sillä, että lähtötoimipaikalla ei ole tietoa tavaran saapumisesta määrätoimipaikkaan, on samat seuraukset kuin sillä, että lähetystä ei esitetä määrätoimipaikassa. Tällainen tulkinta on sen tavoitteen mukainen, että varmistetaan se, että tulliviranomaiset soveltavat tullivelan kantamista koskevia säännöksiä joutuisasti ja yhdenmukaisesti, jotta yhteisön omat varat saadaan käyttöön nopeasti (ks. vastaavasti asia C-104/02, komissio v. Saksa, tuomio 14.4.2005, Kok., s. I-2689, 69 kohta).

79 Niinpä lähtötoimipaikan asettaman määräajan päättyessä tullivelan katsotaan syntyneen ja passituksesta vastaavan katsotaan olevan tullivelallinen (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Alankomaat, tuomion 72 kohta ja em. asia komissio v. Saksa, tuomion 81 kohta).

80 On siis katsottava, että tässä vaiheessa vallitsee olettama tullivelan olemassaolosta. Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 69 kohdassa todennut, tätä olettamaa vastaan voidaan esittää vastakkaisia todisteita. Jos näin ollen myöhemmin osoittautuu, että passitus on tapahtunut säännönmukaisesti, passituksesta vastaavalle voidaan palauttaa hänen suorittamansa määrät (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Saksa, tuomion 88 kohta).

81 Soveltamisasetuksen 379 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jos lähetystä ei ole esitetty määrätoimipaikassa, lähtötoimipaikan on ilmoitettava asiasta passituksesta vastaavalle ”viipymättä ja viimeistään yhdentoista kuukauden kuluttua yhteisön passitusilmoituksen kirjaamispäivästä”.

82 On riidatonta, että näin ei ole toimittu esillä olevassa asiassa.

83 Tältä osin sillä seikalla, johon Italian tasavalta on vedonnut, että kyseiseen aikaan on ollut kausi, jona T1-asiakirjojen lähtötoimipaikkaan osoitettujen kappaleiden palauttaminen on viivästynyt yleisesti, ei voi olla vaikutusta tulliviranomaisten ilmoittamisvelvollisuuteen.

84 Koska soveltamisasetuksen 379 artiklan 1 kohdan tavoitteena on varmistaa tullivelan kantamista koskevien säännösten yhdenmukainen ja joutuisa soveltaminen, jotta yhteisön omat varat saataisiin käyttöön nopeasti ja tehokkaasti, rikkomista tai väärinkäytöstä koskevan tiedonannon on joka tapauksessa tapahduttava niin nopeasti kuin mahdollista, toisin sanoen heti, kun mainittu rikkominen tai väärinkäytös on tullut tulliviranomaisten tietoon, joten tarvittaessa hyvissä ajoin ennen mainitussa artiklassa säädetyn 11 kuukauden enimmäisajan päättymistä (ks. analogisesti asia C-377/03, komissio v. Belgia, tuomio 5.10.2006, Kok., s. I-9733, 69 kohta ja asia C-312/04, komissio v. Alankomaat, tuomio 5.10.2006, Kok., s. I-9923, 54 kohta).

85 Edellä esitetystä seuraa, että Italian viranomaisilla oli velvollisuus ilmoittaa passituksesta vastaavalle kyseisten passitustoimenpiteiden säännönvastaisuudesta soveltamisasetuksen 379 artiklan 1 kohdassa säädetyssä määräajassa eli viimeistään yhdentoista kuukauden kuluttua yhteisön passitusilmoituksen kirjaamispäivästä.

86 Soveltamisasetuksen 379 artiklan 2 kohdan kolmannen virkkeen mukaisesti jäsenvaltiot ovat velvollisia käynnistämään tässä säännöksessä tarkoitetun kantamismenettelyn kolmen kuukauden määräajan kuluttua tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen tekopäivästä.

87 Kun ilmoitusta passituksesta vastaavalle ei ole tehty, kuten esillä olevassa asiassa, passituksesta vastaavalla ei voi olla velvollisuutta maksaa tullivelkaa (ks. vastaavasti asia C-230/06, Militzer & Münch, tuomio 3.4.2008, Kok., s. I-1895, 39 kohta). On kuitenkin katsottava, että tämän määräajan päättyessä yhteisön oikeus omiin varoihin on syntynyt. Tällainen tulkinta on tehtävä myös sen turvaamiseksi, että toimivaltaiset viranomaiset soveltavat tullivelan kantamista koskevia säännöksiä joutuisasti ja yhdenmukaisesti, jotta yhteisön omat varat saadaan käyttöön nopeasti ja tehokkaasti (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Saksa, tuomion 69 kohta).

88 Tavaroiden, joiden mukana on TIR-carnet, yhteydessä on myös riidatonta, että Italian tulliviranomaiset eivät ole saaneet määrätullitoimipaikasta mitään asiakirjaa kyseessä olevien passitustoimenpiteiden toteuttamisesta tavaroiden esittämistä varten vahvistamansa määräajan päättyessä.

89 Näissä olosuhteissa niiden olisi pitänyt olettaa, kunnes toisin todistetaan, että tavaroita ei ole esitetty määrätoimipaikassa. Tällainen tulkinta on soveltamisasetuksen 455 artiklan systematiikan mukainen ja yhteensopiva tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn kanssa, jossa osoitetaan passituksen säännönmukaisuus.

90 Näin ollen on katsottava, että kyseisessä vaiheessa vallitsee olettama tullivelan olemassaolosta. Kuten yhteisön passitusmenettelyssä, sen, että lähtötoimipaikalla ei ole tietoa tavaran saapumisesta määrätoimipaikkaan, seuraukset ovat samat kuin sen, että TIR-carnet'ta ei ole lähtöleimattu.

91 Soveltamisasetuksen 455 artiklan 1 kohdasta ja TIR-yleissopimuksen 11 artiklan 1 ja 2 kappaleesta, luettuna yhdessä, seuraa, että tullivelan maksua koskeva vaatimus on siinä tapauksessa, ettei TIR-carnet'ta ei ole lähtöleimattu, esitettävä lähtökohtaisesti viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä päivästä, jolloin TIR-carnet hyväksyttiin (em. asia komissio v. Belgia, tuomion 68 kohta).

92 Kun säännönvastaisuudesta ei ole ilmoitettu TIR-carnet'n haltijalle ja takaajayhdistykselle yhden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona TIR-carnet hyväksyttiin, toimivaltaisilla viranomaisilla ei ole oikeutta vaatia takaajayhdistykseltä tullivelan suorittamista.

93 Huolimatta siitä, että Italian tulliviranomaiset eivät ole tehneet ilmoitusta takaajayhdistykselle, on katsottava, että kolmen vuoden enimmäisajan kuluttua siitä päivästä, jona TIR-carnet on hyväksytty, yhteisön oikeus omiin varoihin on syntynyt, ja näin on katsottava sen turvaamiseksi, että toimivaltaiset viranomaiset soveltavat tullivelan kantamista koskevia säännöksiä joutuisasti ja yhdenmukaisesti, jotta yhteisön omat varat saadaan käyttöön nopeasti ja tehokkaasti (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Saksa, tuomion 69 kohta).

94 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että Italian tasavallalla oli velvollisuus asetuksen N:o 1552/89 2 artiklan 1 kohdan mukaisesti todeta yhteisöjen oikeudet omiin varoihin ja ottaa ne omien varojen kirjanpitoon tämän asetuksen 6 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti.

Viivästyskorot

95 On todettava, että esillä oleva kanne koskee vain asetuksen N:o 1552/89 11 artiklan mukaisten viivästyskorkojen maksamista.

96 On tosin niin, että tämän artiklan mukaisesti asianomaisen jäsenvaltion on maksettava kaikista mainitun asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle tilille tehtävien tuloutusten viivästyksistä viivästyskorkoa koko viivästysajalta. Nämä korot on maksettava, johtuipa varojen komission tilille siirtämisen viivästyminen mistä tahansa (em. asia komissio v. Alankomaat, tuomio 14.4.2005, 91 kohta).

97 Komission mukaan tätä säännöstä sovelletaan kaikkiin asetuksen N:o 1552/89 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle omien varojen tilille tuloutusten viivästyksiin riippumatta viivästyksen syystä, eikä ole välttämätöntä, että varallisuusvahinkoa on tosiasiassa aiheutunut.

98 On kuitenkin ensinnäkin todettava, että kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 90 kohdassa todennut, useimpien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen mukaan viivästyskorot ovat sivuvelvoite suhteessa päävelvoitteeseen.

99 Toiseksi on korostettava, että asetuksen N:o 1552/89 11 artiklan sanamuodosta ei ilmene nimenomaisesti, että siinä säädettyjä viivästyskorkoja on sovellettava tilanteissa, joissa myöhemmin ilmenee, että päävelvoitetta ei ole. Jos yhteisön lainsäätäjä olisi halunnut laajentaa mainitun säännöksen soveltamisalan myös tällaisiin tilanteisiin, se olisi voinut säätää siitä nimenomaisesti mainitussa säännöksessä, mitä se ei ole tehnyt.

100 Kolmanneksi ja viimeiseksi on kylläkin totta, että yhteisöjen tuomioistuin on myöntänyt, että vaikka jäsenvaltion tulliviranomaisten erehdyksestä seuraa se, että velallisen ei ole suoritettava kyseessä olevien tullien määrää, tällainen erehdys ei voi saattaa kyseenalaiseksi kyseessä olevalla jäsenvaltiolla olevaa velvollisuutta maksaa viivästyskorkoja eikä niitä oikeuksia, jotka olisi tullut todeta omien varojen käyttöön asettamista koskevassa menettelyssä (em. asia komissio v. Tanska, tuomion 63 kohta).

101 Esillä oleva asia eroaa kuitenkin asiasta, jonka johdosta edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Tanska on annettu tuomio, koska myöhemmin on osoittautunut, että lähetykset oli esitetty ajoissa määrätoimipaikassa, joten on käynyt ilmi, ettei tullivelkaa ole. Yhteisöjen oikeus omiin varoihin perustuu päätösten 88/376 ja 94/728 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla kuitenkin tullivelkaan.

102 On näin ollen todettava, että koska esillä olevassa asiassa tullivelkaa ei ole, komissiolla ei ole oikeutta viivästyskorkoihin asetuksen N:o 1552/89 11 artiklan nojalla.

103 Näin ollen kanne on hylättävä perusteettomana.

Oikeudenkäyntikulut

104 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Italian tasavalta on vaatinut komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska tämä on hävinnyt asian, komissio on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Euroopan yhteisöjen komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäynti-kulut.

Allekirjoitukset